

PPCN – Písemný test pro přijímací řízení do magisterského navazujícího studia psychologie 2022 / 2023

Varianta testu: 01

ZATÍM NEOTVÍREJTE, pouze si přečtěte následující základní informace a vyčkejte na instrukce dozoru!

- Tento test je společný pro obě formy studia (prezenční i kombinovaná). Kdo se hlásí do obou forem, absolvuje jej pouze jednou.
- Během testu nesmíte opustit místnost a musíte mít vypnutá všechna elektronická zařízení. Na lavici můžete mít pouze psací potřeby a pozvánku, vše ostatní schovejte do tašek a batohů a uložte pod sebe.
- V tomto testu je celkem **60 otázek** členěných do 6 odborných oblastí.
- Mezi pěti variantami odpovědí a, b, c, d, e je vždy jen **jedna správná či nejvhodnější odpověď**.
- Za špatné odpovědi se body nestrhávají.
- Hrubé skóry z testů se převedou na percentily, které pak určí hranici pro navržení k přijetí. Informace o výsledcích testu naleznete ve svých elektronických přihláškách.
- Maximální doba na vyplnění testu je **50 minut**.
- Své **ODPOVĚDI VYPLŇUJTE POUZE DO ZÁZNAMOVÝCH ARCHŮ**, tedy nikoliv do těchto listů se zadáním otázek (poznámky si však do těchto listů dělat můžete).
- **NEZAPOMEŇTE DO ZÁZNAMOVÝCH ARCHŮ VYPLNIT:**
 - 1) SVÉ UNIVERZITNÍ ČÍSLO (číslo je uvedeno v pozvánce)**
 - 2) VARIANTU TESTU: 01**
- V případě nejasností se zeptejte dozoru.

I. Obecná a kognitivní psychologie

01. Jaké stanovisko v kontextu výzkumu vědomí vyjadřuje myšlenkový směr jménem *panpsychismus*? Vyberte nejpřesnější odpověď.

- a) Existuje vesmírné vědomí, jehož je každý součástí.
- b) Skutečný svět je nepoznatelný, setkáváme se jen s obsahy, které máme ve vědomí.
- c) Vědomí je přirozenou vlastností hmoty a jeho komplexita roste s komplexitou této hmoty.
- d) Vědomí a hmota jsou dvě oddělené substance, vzájemně se nedokážou ovlivnit.
- e) Vědomí je nedílná vlastnost každého živého organismu včetně např. rostlin, hub atp.

02. Která z těchto kognitivních funkcí je lokalizována pouze v jedné mozkové hemisféře?

- a) Interpretace vizuálních dat.
- b) Porozumění řeči.
- c) Schopnost hrát na většinu hudebních nástrojů.
- d) Dlouhodobá paměť.
- e) Hodnocení emočně nabitých podnětů.

03. Přibližně kolik procent času stráví zdravý dospělý člověk během osmihodinového nerušeného spánku v REM fázi?

- a) 5 %
- b) 10 %
- c) 25 %
- d) 50 %
- e) 75 %

04. Jsou-li současně podrážděny tyčinky senzitivní na červenou barvu a tyčinky senzitivní na modrou barvu, je signál interpretován jako

- a) žlutá barva.
- b) zelená barva.
- c) azurová barva.
- d) purpurová barva.
- e) bílá barva.

05. Která z následujících teorií percepce a/nebo zrakového rozeznávání je považována za platnou a NEBYLA hluboce zpochybněna či vyvrácena?

- a) teorie detektorů rysů v mozkové kůře
- b) teorie geonů
- c) Heringova teorie protikladných procesů
- d) Gibsonova ekologická teorie vnímání
- e) princip eidolonů

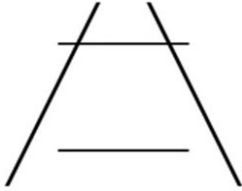
06. Který druh učení bývá demonstrován na případě *Amaly a Kamaly*?

- a) učení vhladem
- b) operantní podmiňování
- c) učení nápodobou
- d) učení pokus-omyl
- e) vtiskování

07. V kontextu představivosti a paměti znamená pojem *aglutinace*

- a) spojování více paměťových obsahů novým, často originálním způsobem.
- b) generování neskutečných obsahů typicky provázející psychotická onemocnění.
- c) mylné propojení vzpomínek na dvě nesouvisející události.
- d) ukládání podobných paměťových obsahů do kategorií za cílem ušetření kapacity paměti.
- e) mechanismus vyhledávání v paměti s pomocí vizuálního vodítka.

08. Jak se nazývá percepční iluze, kterou demonstruje následující obrázek?

- a) Müller-Lyerova iluze
- b) Heringova iluze
- c) horizontálně-vertikální iluze
- d) Ponzova iluze
- e) iluze kontrastu

09. V textech od matematika Henriho Poincarého a psychologa a sociologa Grahama Wallase narážíme na mechanismus, který je dnes označován jako

- a) konfirmační zkreslení.
- b) heuristika ukotvení.
- c) inkubace.
- d) magické myšlení.
- e) synchronicita.

10. Která z následujících emocí patří mezi takzvané základní emoce v pojetí Roberta Plutchika, ale ne v pojetí Paula Ekmana?

- a) překvapení
- b) odpor
- c) hněv
- d) očekávání
- e) strach

II. Sociální psychologie

11. Výzkum tzv. *centrálních rysů* v roce 1946 je spojen se jménem

- a) F. Heider.
- b) K. Lewin.
- c) T. Newcombe.
- d) S. Asch.
- e) M. Sherif.

12. Termín *Locus of control* nebo *vnitřní místo kontroly* či *řízení* byl zaveden

- a) K. Lewinem.
- b) E. P. Seligmanem.
- c) S. Freudem.
- d) J. B. Rotterem.
- e) A. Maslowem.

13. Mezi vnitřní a vnější proměnné atribučních procesů v úkolových situacích dle Weinerja NEPATŘÍ

- a) úsilí.
- b) čas.
- c) schopnosti.
- d) náhoda.
- e) obtížnost úkolu.

14. Mezi taktiky sebe prezentace u *ingranciace* neboli *vlichocování* NEZAŘAZUJEME

- a) komplimenty.
- b) projevenou konformitu.
- c) citlivou sebe prezentaci.
- d) zavazování projevy přízně.
- e) sebe produkční efekt.

15. Vyberte správné označení přístupu sociálního poznávání, který bývá také označován jako *data-driven* neboli ze spodu nahoru.

- a) konstruktivistický
- b) kognitivistický
- c) asocianistický
- d) sociologistický
- e) fundamentalistický

16. Wiliam James dělil *empirické „Já“* na tři komponenty. Vyberte, které to jsou.

- a) spirituální, materiální, behaviorální
- b) materiální, sociální, duchovní
- c) tělesné, psychické, sociální
- d) materiální, tělesné, psychické
- e) nemateriální, sociální, duchovní

17. Postoje mají v životě řadu funkcí. Která z níže uvedených NENÍ správně uvedena?

- a) industriální funkce
- b) znalostní funkce
- c) hodnotová funkce
- d) ego-obranná funkce
- e) sociálně-adjustační funkce

18. Která z odpovědí NENÍ správná, hovoříme-li o kvantitativním přístupu v psychologii?

- a) využívá statistický přístup
- b) data mají číselnou podobu
- c) umožňuje hluboký (holistický) vhled do tématu
- d) validitu a reliabilitu není nijak zvlášť obtížné určit
- e) využívá operacionalizaci hypotéz

19. O jakém typu komunikace hovoříme, pokud se jednatel stává řečníkem a zároveň i posluchačem, přičemž dochází ke zpětné vazbě v současně navazujícím vnitřním procesu? Je označována také jako komunikace člověka v myšlenkách.

- a) horizontální
- b) neformální
- c) intrapersonální
- d) neverbální
- e) interpersonální

20. Jedinci se obvykle jeví jako nežádoucí životní situace taková situace, která splňuje základní čtyři kritéria. Která z níže uvedených odpovědí NENÍ správná?

- a) ohraničenost situace
- b) nečitelnost situace
- c) neřešitelnost situace
- d) ohrožení jedince
- e) nevládnutelnost situace

III. Klinická psychologie

21. Jaké tři dimenze vytvářejí koncept odolnosti v pojetí *Hardiness*?

- a) smysluplnost, zvládnutelnost, srozumitelnost
- b) kontrola, výzva, oddanost
- c) smysluplnost, srozumitelnost, spokojenost
- d) srozumitelnost, spokojenost, sebedůvěra
- e) smysluplnost, kontrola, sebedůvěra

22. Jaké jsou tři základní typy hospicové péče?

- a) home help, home care, home bereavement
- b) stacionární, ambulantní, domácí
- c) domácí, ambulantní, lůžková
- d) lůžková, paliativní, symptomatická
- e) symptomatická, kurativní, paliativní

23. Sebepoškozování jako snaha vyplnit prožívanou prázdnotu je typické pro

- a) začínající psychotické onemocnění.
- b) poruchy autistického spektra.
- c) hraniční poruchu osobnosti.
- d) snahu zvládnout stresovou situaci.
- e) obsedantně kompulzivní poruchu.

24. Jaké jsou dle Cloningera 3 dimenze charakteru?

- a) sebeodstup, sebezpřesah, sebeotevření
- b) spolupráce, sebeotevření, sebezpřijetí
- c) sebeřízení, spolupráce, sebezpřesah
- d) sebezpřesah, spolupráce, sebeodstup
- e) existencialita, personalita, sebeřízení

25. *Chronický únavový syndrom* se ve svém obrazu nejvíce podobá

- a) posttraumatické stresové poruše.
- b) depersonalizačnímu a derealizačnímu syndromu.
- c) poruše přizpůsobení.
- d) Ganserovu syndromu.
- e) neurastenii.

26. Vyberte lékovou skupinu, která ve vztahu k 5-HT vykazuje zdvojený účinek jako inhibitor reuptake a zároveň agonista.

- a) SSRI
- b) SARI
- c) NARI
- d) SNRI
- e) NDRI

27. Při lézi v oblasti *gyrus parahippocampalis* se objeví defekt projevující se nejvíce zasažením

- a) pozornosti.
- b) pracovní paměti.
- c) emocí.
- d) vnímání.
- e) psychomotoriky.

28. Vyberte diagnostickou kategorii MKN-10, jejíž vznik souvisí s onemocněním podmíněným mikroorganismy.

- a) demence u Pickovy choroby
- b) demence u Huntingtonovy nemoci
- c) demence u Parkinsonovy nemoci
- d) demence u Alzheimerovy nemoci
- e) demence u Creutzfeldovy-Jakobovy nemoci

29. Pro diagnostickou kategorii dle MKN-10 s názvem *schizoidní porucha osobnosti* je typickým znakem především

- a) teatrální a dramatické prožívání emocí.
- b) vystupňovaná podezřívavost a nepřátelskost.
- c) nezájem o druhé a vyhledávání samoty.
- d) používání vulgarit, brachiální agrese a neschopnost empatie.
- e) sebepoškozování a emoční labilita.

30. Vyberte NESPRÁVNÉ tvrzení.

- a) Emoční labilita je opakem emoční tenacity.
- b) Paratymie představuje emoční přecitlivělost k určitým podnětům.
- c) Při cenestetických halucinacích může dotyčný vnímat odumření nebo zkamenění vnitřních orgánů.
- d) Hypoprosexie různých stupňů se řadí k poruchám pozornosti.
- e) Na rozdíl od primárních bludů vycházejí sekundární bludy z poruchy nálady.

IV. Psychodiagnostika

31. Kolik položek má inventář MMPI-2?

- a) 116
- b) 320
- c) 576 – **STORNO OTÁZKY VŠEM – NEHODNOCENO - správná odpověď je 567**
- d) 622
- e) 1024

32. Které biologické markery byly výzkumně sledovány u české adaptace *Rosenzweigova obrázkově frustračního testu (PFT-CW)*?

- a) testosteron a kortizol
- b) srdeční variabilita
- c) dechová frekvence
- d) tepová frekvence
- e) kožní vodivost

33. Emeritní prof. Robert D. Hare vytvořil škálu

- a) hodnot.
- b) úzkosti.
- c) psychopatie.
- d) deprese.
- e) externality.

34. Přibližná doba administrace všech součástí Halstead-Reitanovy neuropsychologické baterie (včetně nepovinných) je

- a) 20 minut.
- b) 50 minut.
- c) 1 hodina.
- d) 2 hodiny.
- e) 8 hodin.

35. Subtest *Pojmenování předmětů a prstů* je součástí testové metody s názvem

- a) Škála pro hodnocení Alzheimerovy nemoci (ADAS-Cog).
- b) Krátký test mentálního stavu (MMSE).
- c) Addenbrookský kognitivní test (ACE-R).
- d) Test pojmenování obrázků a jejich vybavení (POBAV).
- e) Sedmiminutový screeningový test (7mst).

36. Se kterou metodou je spojena proměnná *lambda*?

- a) Rorschachův test
- b) Rosenzweigův obrázkově frustrační test
- c) Tematický apercepční test
- d) Test sociálního zrání osobnosti
- e) Test ruky

37. Které ukazatele obsahuje *Mississippijský skrínigový test afázií (MASTcz)*?

- a) Verbální a neverbální inteligenční kvocient
- b) Index verbálního porozumění a Index receptivní afázie
- c) Index produkce (IP), Index slovního porozumění (IR), Celkový jazykový index (CJI)
- d) Výkonový jazykový index a Index apraxie
- e) Index afatičnosti a Index apraktičnosti

38. Který z uvedených testů NEUMOŽŇUJE skupinovou administraci?

- a) Test struktury inteligence (IST-2000-R)
- b) Analytický test inteligence (AIT)
- c) Manheimský inteligenční test (MIT)
- d) Ravenovy standardní progresivní matrice (SPM)
- e) Wechslerova škála paměti (WMS-III)

39. *Tvarový skládací test (TST)* je také nazýván

- a) Test skládání částí.
- b) Test Hanojské věže.
- c) Test Londýnské věže.
- d) Marburgská hra skládání tvarů.
- e) Test diference schopností.

40. *Bentonův vizuálně retenční test* tvoří

- a) 8 předloh.
- b) 9 předloh.
- c) 10 předloh.
- d) 11 předloh.
- e) 12 předloh.

V. Metodologie

41. Který z uvedených pojmů NEPATŘÍ mezi hlavní cíle vědeckého zkoumání?

- a) deskripce
- b) publikace
- c) explanace
- d) predikce
- e) klasifikace

42. Který autor vyvinul analýzu kvalitativních dat pomocí metody *interpretativní fenomenologické analýzy*?

- a) Jonathan Smith
- b) Barney Glaser
- c) Anselm Strauss
- d) Kathleen Charmazová
- e) Juliet Corbinová

43. Ve kterém z uvedených výzkumných designů NEBUDEME používat formulaci hypotéz?

- a) kvaziexperiment
- b) korelační studie
- c) terénní výzkum
- d) experiment
- e) srovnávací studie

44. Věk participanta v letech uvedený v dotazníku formou čísla je z pohledu dělení dle Stevensse proměnnou

- a) polytomickou nominální.
- b) dichotomickou nominální.
- c) ordinální.
- d) poměrovou.
- e) intervalovou.

45. *Vzorkování událostí* je typickou technikou využívanou při

- a) výběru vzorku z populace.
- b) vedení ohniskové skupiny.
- c) ověřování reliability testové metody.
- d) přímém či nepřímém pozorování.
- e) otevřeném kódování rozhovorů.

46. Kterou z metod výběru participantů popisuje následující příklad?

V rámci kvantitativní srovnávací studie se snažíme zjistit rozdíl v míře vyhoření mezi pedagogy základních a středních škol v Olomouckém kraji. Ve spolupráci se zřizovateli škol vylosujeme náhodně 10 základních a 10 středních škol v kraji, a následně oslovíme všechny pedagogy v těchto školách s žádostí o vyplnění dotazníkové baterie.

- a) prostý náhodný výběr
- b) systematický náhodný výběr
- c) skupinový výběr
- d) stratifikační výběr
- e) kvótní výběr

47. O jaký typ experimentálního designu se jedná, pokud ověřujeme hypotézu o rozdílu ve výkonu v testu pozornosti ve střízlivém stavu oproti stavu v akutní intoxikaci konopnými drogami tak, že všichni účastníci podstoupí jak testování pod vlivem psychotropní látky (A), tak bez jejího vlivu (B), přičemž systém vyvažování je nastaven tak, že polovina z nich podstoupí podmínky v pořadí AB a druhá polovina v pořadí BA?

- a) vnitrosubjektový
- b) mezisubjektový
- c) zkřížený
- d) kvazi
- e) faktoriální

48. Pokud v rámci ověřování psychometrických kvalit nově vytvářené psychodiagnostické metody měřící pozornost srovnáváme výsledky účastníků v této metodě s jejich výsledky v již standardizované metodě d2, pak se věnujeme ověřování

- a) reliability paralelních forem testu.
- b) obsahové validity.
- c) přírůstkové validity.
- d) souběžné kriteriální validity.
- e) vnitřní konzistence.

49. Co je hlavním problémem u následující položky z dotazníku?

Pití slazených nápojů a konzumace uzenin škodí zdraví.

Rozhodně souhlasím Spíše souhlasím Spíše nesouhlasím Rozhodně nesouhlasím

- a) ve škále chybí neutrální odpověď
- b) škála možných odpovědí není vyvážená
- c) jde o uzavřenou otázku
- d) jde o sugestivní otázku
- e) jde o dvouhlavňovou otázku

50. Kolik experimentálních skupin s přítomnou manipulací má design provedený dle následujícího schématu?

R O X O
R O O
R X O
R O

- a) 1
- b) 2
- c) 4
- d) 6
- e) 8

VI. Statistika

51. Co z níže uvedeného obecně platí pro *elementární náhodné jevy*?

- a) Jsou vzájemně nezávislé.
- b) Jsou neslučitelné (disjunktní).
- c) Je jich konečný počet.
- d) Jsou stejně pravděpodobné.
- e) Náleží množině reálných čísel.

52. Náhodně zamícháme tři hrací karty o různých hodnotách. Jaká je pravděpodobnost, že se uspořádají dle své hodnoty od nejnižší po nejvyšší?

- a) $1/2$
- b) $1/3$
- c) $1/6$
- d) $1/9$
- e) $1/27$

53. Níže uvedená tabulka obsahuje hodnoty získané při 5 párových měřeních znaku X a znaku Y. Jakou hodnotu nalezneme, vypočítáme-li z uvedených dat Pearsonův korelační koeficient mezi těmito dvěma proměnnými?

Znak X:	10	20	30	40	50
Znak Y:	25	16	9	4	1

- a) přesně -1
- b) nějakou hodnotu z intervalu $(-1, -0,3]$
- c) nějakou hodnotu z intervalu $(-0,3, 0,3)$
- d) nějakou hodnotu z intervalu $[0,3, 1)$
- e) přesně 1

54. Níže uvedená tabulka obsahuje hodnoty získané při 5 párových měřeních znaku X a znaku Y. Jakou hodnotu nalezneme, vypočítáme-li z uvedených dat Spearmanův korelační koeficient mezi těmito dvěma proměnnými?

Znak X:	10	20	30	40	50
Znak Y:	1	4	9	16	25

- a) přesně -1
- b) nějakou hodnotu z intervalu $(-1, -0,3]$
- c) nějakou hodnotu z intervalu $(-0,3, 0,3)$
- d) nějakou hodnotu z intervalu $[0,3, 1)$
- e) přesně 1

55. Výzkumník srovnal dvě skupiny o deseti probandech s pomocí t-testu pro dva nezávislé výběry a našel zde signifikantní rozdíl. Který zápis této situaci odpovídá a neobsahuje nesmyslné hodnoty?

- a) $t(18) = -2,68, p = 0,02, \text{Cohenovo } d = -1,20$
- b) $t(18) = -0,68, p = 0,20, \text{Cohenovo } d = -0,02$
- c) $t(20) = -0,68, p = 0,02, \text{Cohenovo } d = -1,20$
- d) $t(18) = -2,68, p = 0,02, \text{Cohenovo } d = -0,02$
- e) $t(20) = -2,68, p = 0,02, \text{Cohenovo } d = -0,02$

56. Jaké předpoklady na tvar rozdělení bychom měli ověřit v případě, kdy chceme testovat platnost nulové hypotézy s pomocí *znaménkového testu*?

- a) předpoklad normality rozdělení
- b) předpoklad symetrie rozdělení
- c) předpoklad shody rozptylů ve skupinách
- d) předpoklad nepřítomnosti kolinearity
- e) test není svázán žádnými předpoklady na tvar rozdělení

57. Který z níže uvedených testů lze považovat za neparametrický ekvivalent *analýzy rozptylu*?

- a) Kruskalův–Wallisův test
- b) Kolmogorovův–Smirnovův test
- c) Wilcoxonův test
- d) Mannův-Whitneyho test
- e) Shapirův-Wilkův test

58. S pomocí všeobecného lineárního modelu ověřujeme hypotézu, zda uchazeči o studium psychologie získají v přijímacím testu více bodů, pokud absolvují některý z přípravných kurzů A a B. Kromě závislé proměnné *počet bodů* obsahuje model regresory *kurz A* (kódovaný jedničkou, pokud uchazeč kurz absolvoval, a nulou, pokud ne) a *kurz B* (kódovaný analogicky) a interakční člen *kurz A × kurz B*. Statistický software nám poskytl níže uvedené odhady parametrů modelu. Kdo dostává dle těchto výsledků v průměru nejvíce bodů?

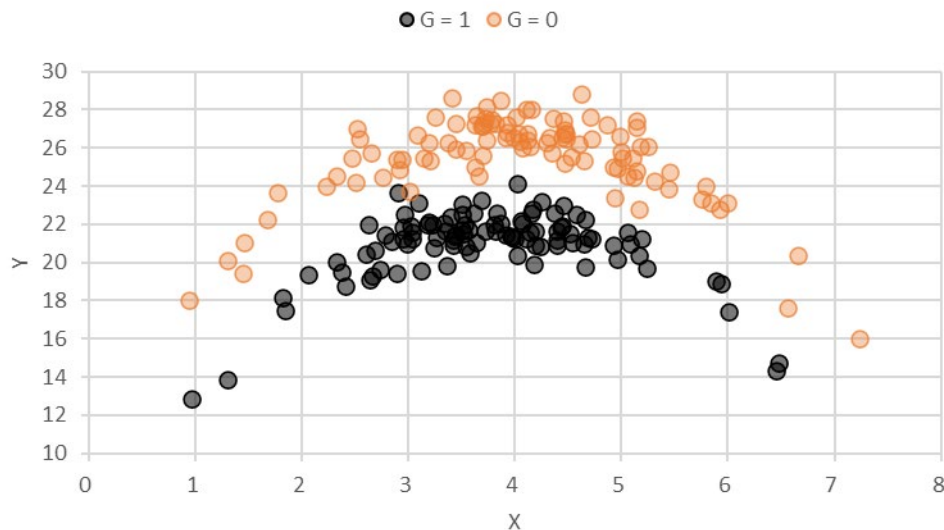
	Regresní koeficient
Absolutní člen	20
Kurz A	4
Kurz B	5
Kurz A × Kurz B	3

- Uchazeč, který absolvoval pouze kurz A.
- Uchazeč, který absolvoval pouze kurz B.
- Uchazeč, který absolvoval oba kurzy.
- Uchazeč, který neabsolvoval žádný kurz.
- Nelze rozhodnout, v průměru všichni získávají stejný počet bodů.

59. Co označuje v kontextu parametrické statistiky pojem *heteroskedasticita*?

- Odlišné hodnoty regresních vah u více skupin.
- Stav, kdy lineární model obsahuje regresory různých typů.
- Silné zešikmení závislé proměnné.
- Vysokou korelovanost více regresorů nebo jejich skupin.
- Nestejný rozptyl reziduí při různých hodnotách regresorů.

60. Který z níže uvedených lineárních modelů je nejvhodnější k popisu dat na obrázku?

- $Y = \beta_0 + \beta_1 \cdot X + \beta_2 \cdot G + \varepsilon$
- $Y = \beta_0 + \beta_1 \cdot X + \beta_2 \cdot G + \beta_3 \cdot X \cdot G + \varepsilon$
- $Y = \beta_0 + \beta_1 \cdot X^2 + \beta_2 \cdot G + \varepsilon$
- $Y = \beta_0 + \beta_1 \cdot X + \beta_2 \cdot X^2 + \beta_3 \cdot G + \varepsilon$
- $Y = \beta_0 + \beta_1 \cdot X + \beta_2 \cdot X^2 + \beta_3 \cdot X \cdot G + \varepsilon$